

Dosarul nr. 1ra-489/2015

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

22 aprilie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan și Ion Cuzun

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Eduard Gherman în numele inculpatului Mihail Bodrug, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2012, în cauza penală în privința lui:

Bodrug Mihail Gheorghe, născută la 14 iunie 1982, originar și domiciliat în s. Hulboaca str. I. Creangă 42 mun. Chișinău.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 03.06.2010 - 15.03.2012;

Instanța de apel: 13.06.2012 - 23.10.2012;

Instanța de recurs: 19.03.2015 -22.04.2015.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința judecătoreiei Rîșcani din 15 martie 2012, Bodrug Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 al. 2 lit. a) Cod penal stabilindu-i-se pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 800 unități convenționale.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, inculpatul Bodrug Mihail la 14 februarie 2010, aproximativ la orele 00.30, aflîndu-se pe teritoriul garajelor amplasate pe str. Studenților, 16/3 mun. Chișinău, din intenții huliganice, s-a apropiat de cet. Profor Victor care se afla lângă garajul nr. 157 și a inițiat un conflict cu acesta sub pretextul de a cere o țigară. Reacționînd negativ, a urmărit scopul de înjosire a onoarei și demnității persoanei, 1-a apucat de gît pe cet. Profor Victor și i-a aplicat lovituri cu pumnul în regiunea feței, în rezultatul căruia ambii au căzut la pămînt. În acel moment de ei s-au apropiat cunoscuții lui Profor Victor și cunoscuții lui Bodrug Mihail. Inculpatul prin acțiunile sale huliganice, a încălcat grosolan ordinea publică, săvîrșind acțiuni intenționate ce atentează la regulile sociale și morale de conviețuire care au fost încălcate într-un mod grosolan și demonstrativ de către violatorul ordinii publice prin necuviință. A exprimat o vădită lipsă de respect față

de persoanele care se aflau în apropiere, atingând interesele legitime ale persoanelor care se aflau la locul infracțiunii, l-a trântit la pământ pe Profor Victor, astfel, cauzându-i părții vătămate potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 679/D din 17.03.2010, leziuni corporale: „defect parțial al coroanei dinților 1,2 pe mandibulă pe dreapta, excoriație pe față , articulația radio - carpelă pe stînga, echimoză pe mucoasa buzei inferioare și gît pe dreapta, care se califică ca leziuni corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății”, după care a plecat de la locul comiterii infracțiunii.

Tot el, la 17.07.2010, în jurul orelor 16.00, aflîndu-se în incinta magazinului alimentar amplasat pe str. Ștefan cel Mare, 25 com. Grătiești, mun. Chișinău, reacționînd neadecvat la refuzul vînzătoarei Goncera Anastasia Ștefan de a elibera carne de pasăre fără a achita costul acesteia, exprimînd o vădită lipsă de respect față de societate și acționînd cu o obrăznicie deosebită, a inițiat cu vînzătoarea un conflict, săvîrșind acțiuni cu caracter violent, manifestate prin faptul că a amenințat-o cu o sticlă, fapt conștientizat de către cet. Gongear Anastasia, ca fiind un pericol real și vădit pentru sănătatea sa.

Prin urmare, Bodrug Mihail ieșind din magazinul menționat, continuîndu-și acțiunile sale manifestate printr-o obrăznicie deosebită, a aplicat lovituri cu pumnul în mesele ce se aflau la terasa magazinului, deteriorînd două dintre ele, astfel cauzînd SRL „Golovco prim” o daună materială în sumă de 1540 lei. Ulterior, mesele au fost reparate de către el.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul Arcer Alexandru, care a solicitat casarea parțială a sentinței în partea stabilirii pedepsei și pronunțarea unei hotărîri noi în această parte cu numirea unei pedepse de 3 ani închisoare, iar cu aplicarea prevederilor art. 85 Cod penal, a unei pedepse definitive de 6 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea recursului s-a invocat că, pedeapsa stabilită inculpatului este una prea blîndă, nu s-a ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil al faptei, personalitatea inculpatului și faptul că fiind anterior condamnat pentru infracțiuni similare, nu a făcut concluzii necesare, nu a călcat pe calea corijării și legea penală nu și-a atins scopul, mai mult ca atît inculpatul fiind anterior condamnat cu suspendarea condiționată a pedepsei, în termenul de probă din nou a comis două episoade de infracțiuni cu intenție.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2012 a fost admis apelul, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre după cum urmează:

Lui Bodrug Mihail Gheorghe recunoscut vinovat de săvîrșirea infracțiuni prevăzute de art. 287 alin.2 lit. a) Cod penal i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 3(trei) ani.

Conform art. 85 Cod penal, pentru cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 28 septembrie 2007 – 3 (trei) ani închisoare, fiind stabilită pedeapsa definitivă - 6 (șase) ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În rest sentința s-a menținut.

Măsura de reprimare – obligarea de a nu părăsi localitatea s-a modificat în arest, termenul de executare al pedepsei urmînd a fi calculat din momentul reținerii, fiind anunțat în căutare.

4.1. Instanța de apel a conchis că vinovăția inculpatului Bodrug Mihail a fost dovedită pe deplin prin următoarele probe:

- declarațiile părților vătămate Profor Victor și Goncear Anastasia; ale martorilor Caraman Valeriu, Profor Iulian, Cojocaru Alexandru Gherasim Igor, Roma Vanica, Jomir Sergiu, Profor Tatiana, Profor Victor, Bodrug Ion, Bodrug Gheorghe, Mercic Ludmila, Casian Sergiu, Istratiuc Alexandru, Popa Dumitru, Racu Anastasia, Golovco Lilian, Burlacenco Petru, Onica Viorel;

- înștiințarea 903, potrivit căreia cet.Gonciar Anastasia din s.Hulboaca, la 17.07.2010 a fost agresată la serviciu pe str.Ștefan cel Mare, 26, diagnoza: stare de stres, se află acasă /f.d.8/;

- cererea lui Goncear Anastasia privind atragerea la răspundere penală a lui M.Bodrug, care la data de 17.07.2010, în jurul orelor 16.00-17.00, aflîndu-se în incinta magazinului pe str.Ștefan cel Mare, 25 s.Hulboaca, unde activează în calitate de vânzătoare, a amenințat-o că o lovește cu o sticlă de bere goală și o omoară /f.d.10/;

- cererea lui I.Golovco, care solicită atragerea la răspundere a lui M.Bodrug, care la 17.07.2010, aflîndu-se în stare de ebrietate a deteriorat 2 mese de la terasa magazinului de pe str.Ștefan cel Mare, 25 s.Hulboaca/f.d.12/;

- procesul-verbal de confruntare /f.d.42-48, 51-53/;

- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 26.08.2010, a magazinului str.Ștefan cel Mare, 25 s.Hulboaca, fototabel /f.d.55-59/;

- cererea lui Profor Victor privind atragerea la răspundere penală a unei persoane necunoscute, care la data de 13.02.2010 spre 14.02.2010, în timp ce se afla la GSC 12 amplasat pe str. Studenți lor 16/3, în fața lotului nr. 157 1-a agresat, 1-a lovit, 1-a îmbrîncit, iar în rezultatul acțiunilor i-a dispărut lăntișorul și cruciulița de aur. Indică că i-a cauzat dureri fizice și o pagubă materială în valoare de 8 000 lei /f.d.3/;

- raportul de expertiză medico-legală nr.679/D din 31.03.2010, potrivit căruia părții vătămate Profor Victor a.n.1991, i-a fost cauzat defectul parțial al coroanei dinților 1,2 pe mandibulă pe dreapta, excoriațiile pe față articulația radio-carpală pe stînga, echimoze pe mucoasa buzei inferioare și gît pe dreapta au fost cauzate prin acțiunea traumatică a unor obiecte dur contondente cu suprafață limitată, posibil în timpul și circumstanțele indicate și se califică ca leziuni corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății. Posibilitatea producerii leziunilor corporale depistate în urma

căderii libere a corpului din poziție statică sau prin automutilare se exclude. Leziunile corporale depistate nu prezintă pericol pentru viață și sănătate /f.d.41/;

- procesul-verbal de confruntare din 09.04.2010, precum și alte materiale ale cauzei penale.

Colegiul penal a conchis că, instanța de fond prin stabilirea amenzii lui Bodrug Mihail a aplicat o pedeapsă prea blândă, deoarece la momentul comiterii infracțiunilor incriminate Bodrug Mihail era condamnat prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 28.09.2007 la 5 ani închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de 3 ani pentru comiterea unei infracțiuni prevăzute de art. 287 alin. 3) Cod Penal, iar în termenul de probă din nou a comis o infracțiune intenționată de același gen, mai puțin gravă, fără a face careva concluziile necesare, nu s-a corijat, iar legea penală nu și-a atins scopul, prin urmare pedeapsa cu închisoare este unica echitabilă și care poate atinge scopul preventiv și educativ al pedepsei.

5. La 02.03.2015, împotriva deciziei menționate a declarat recurs ordinar avocatul Gherman Eduard în numele inculpatului Bodru Mihail, invocând ca temei prevederile art.427 alin.1) pct. 5) și 8) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a indicat că:

- după pronunțarea dispozitivului sentinței din 15.03.2012, inculpatul i-a comunicat avocatului Gherman E. că, după primirea sentinței redactate integral, el v-a decide dacă v-a folosi sau nu dreptul de a o ataca cu apel și îl va înștiința suplimentar. La 02.07.2012 avocatul a primit copia sentinței integrale, iar toate încercările de a discuta cu inculpatul nu s-au soldat cu succes și nu cunoștea dacă inculpatul a contestat sau nu sentința. Inculpatul Bodrug Mihail Gheorghe nu a primit nici o copie de pe actele judecătorești adoptate la caz și în materialele dosarului nu se află nici o dovadă incontestabilă în acest sens, iar examinarea cauzei în instanța de apel a avut loc fără participarea inculpatului care a fost apărut de avocatul Pavel Grițco. Totodată, la solicitare sa de la Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău a primit o copie de pe decizia din 23.10.2012 a Curții de Apel la 30.01.2015, din aceste considerente consideră recursul depus în termen;

- în materialele cauzei nu se află nici o dovadă clară despre respectarea procedurii de citare a inculpatului Bodrug Mihail la examinarea cauzei în instanța de apel și că acesta, primind pretinsa „citație”, a ignorat-o și s-a eschivat de la prezentarea în instanță;

- în dosar se află încheierea din 18.09.2012, prin care Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău a dispus anunțarea în căutare a inculpatului Bodrug Mihail Gheorghe și aplicarea în privința lui a măsurii preventive sub formă de arestare preventivă, în care se motivează că: *„(1) inculpatul fiind citat să se prezinte la 03.07.2012 în ședința instanței de apel, fără motive întemeiate nu s-a prezentat, a fost supus aducerii silite*

pentru data de 18.09.2012, dar din informația prezentată de procuror inculpatul nu se află la domiciliu; și (2) procurorul, în baza art.321 Cod de procedură penală, a înaintat un demers de a-l anunța în căutare pe inculpat luându-l sub arest, apoi, tot-aici, este menționat că referitor la aplicarea măsurii preventive în privința inculpatului, Colegiul penal consideră necesar pentru prezentarea lui în instanță să se dispună arestarea preventivă”, însă potrivit procesului-verbal al ședințelor de judecată din 18.09.2012 și 23.10.2012, procurorul Dj.Devder nu a solicitat și aplicarea măsurii preventive sub formă de arestare preventivă în privința inculpatului Bodrug Mihail Gheorghe, iar materialele privind aducerea silită au fost prezentate de procuror doar în ședința de judecată din 23.10.2012;

- atît instanța de fond cît și instanța de apel nu au verificat toate probele administrate și cercetate în cauza dată sub toate aspectele, complet și obiectiv, vinovăția inculpatului Bodrug Mihail în săvîrșirea infracțiunilor încriminate nu a fost dovedită prin nici o probă pertinentă, concludentă, utilă și veridică, iar faptul că inculpatul nu a contestat sentința primei instanțe nu echivalează cu recunoașterea de către acesta a vinovăției și cu necesitatea de a fi supus unei pedepse penale mai aspre;

- instanța de apel a acționat contrar prevederilor legale și și-a întemeiat concluziile doar pe probele cercetate de prima instanță, care, potrivit procesului - verbal al ședinței de judecată din 23.10.2012, nici nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nici nu au fost consemnate în procesul-verbal al ședinței de judecată.

6. Asupra recursului declarat procurorul a depus referință prin care pledează pentru respingerea acestuia, deoarece temeiurile invocate de recurent nu și-au găsit confirmare, iar decizia instanței de apel este una legală și întemeiată.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia, ca fiind declarat peste termen, din următoarele considerente.

Colegiul penal precizează că, conform prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. Referitor la solicitarea avocatului recurent despre repunerea în termen a recursului pe motiv că inculpatului nu i-a fost expediată copia deciziei și nu cunoștea despre existența acesteia, Colegiul reține în speță următoarea situație :

- conform încheierii din 18.09.2012, inculpatul a fost anunțat în căutare, prin urmare conform solicitării instanței de recurs din 17.04.2015 (f.d.54) în adresa instanței a fost expediat procesul verbal de reținere a inculpatului Bodrug Mihail, prin care s-a constatat că ultimul a fost reținut la 31.01.2014 în baza sentinței nr. 1-1343/12 din 14.01.2014, emisă de Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, cauză care la 11.03.2015 a fost examinată în instanța de recurs ordinar, la recursul ordinar declarat de către avocatul Gherma Eduard (*cauza Ira-316/15*, f.d. 68-63), iar conform dovezii de primire din această cauză, copia căreia fiind anexată și la dosarul din speță (f.d.74),

la 10.02.2014 inculpatului sub semnătură i s-a înmînat copia sentinței nr. 1-1343/12 din 14.01.2014, emisă de Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău;

- fiind anexată la materialele cauzei copia sentinței nr. 1-1343/12 din 14.01.2014, emisă de Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău (f.d.60-62), s-a constatat că conform dispozitivului sentinței menționate, inculpatului în baza art.84 Cod penal, la pedeapsa numită prin această sentință, s-a adăugat parțial pedeapsa stabilită prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 23.10.2012.

Deasemenea, Colegiul reține că, conform recursului ordinar declarat în termen de către avocatul Gherman Eduard în interesele inculpatului Bodrug Mihail pe cauza penală 1ra-316/15, acesta a solicitat casarea deciziei instanței de apel din 27.10.2014, prin care a fost menținută sentința Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău din 14.01.2014, decizie pronunțată integral la 21.11.2014.

Prin urmare, fiind declarat în termen recursul ordinar menționat, Colegiul statuează, că avocatul Gherman Eduard cunoștea despre existența deciziei din speță a Curții de Apel Chișinău din 23.10.2012 și a avut posibilitatea reală să declare recurs ordinar împotriva acesteia pînă la 02.03.2015.

Mai mult ca atît, potrivit art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, raportat la pct. 9 din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la judecarea recursului ordinar în cauza penală - *termenul de declarare a recursului pentru inculpatul care a lipsit atît la dezbateri, cît și la pronunțarea deciziei, chiar dacă a fost reprezentat de avocat, curge de la înmînarea copiei de pe hotărîrea judecătorească.*

Prin urmare, din cele menționate supra, Colegiul constată că termenul de declarare a recursului ordinar împotriva deciziei din speță a început să decurgă de la 10.02.2014, dată cînd inculpatului i-a fost înmînată copia sentinței Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău din 14.01.2014.

Colegiul ține să menționeze și faptul că inculpatul cunoștea despre examinarea cauzei din speță în instanța de apel, deoarece acesta fiind citat pentru a se prezenta în cadrul ședinței instanței de apel (f.d.4), conform avizului de recepție a recepționat citația personal, unde a și semnat (f.d.6), semnătura de pe aviz fiind identică cu semnătura inculpatului efectuată pe toate actele procedurale.

Aceste momente certifică faptul că termenul de 30 de zile de contestare a deciziei instanței de apel stabilit de art. 422 Cod de procedură penală nu a fost respectat, deoarece recursul ordinar a fost declarat de avocatul recurent la 02.03.2015, prin urmare, Colegiul penal consideră că recursul a fost depus peste termen, apreciind afirmațiile avocatului întru repunerea acestuia în termen ca declarative, inculpatul avînd reală posibilitate de a încheia contract cu avocatul Gherman Eduard pînă la 22.01.2015 (conform mandatului f.d.41) și de a face cunoștință cu materialele cauzei penale, în caz de necesitate, pînă la expirarea termenului de atac.

Conform art.230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca fiind declarat peste termen, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

În această ordine de idei, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție consideră, că recursul ordinar declarat de avocatul Eduard Gherman în numele inculpatului Mihail Bodrug este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Eduard Gherman în numele inculpatului Mihail Bodrug împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2012, în cauză penală în privința acestuia, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 13 mai 2015.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun